

Izhaja trikrat na teden v šestih izdajah, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, zjutraj izdaja opoldne, večerno izdaja pa ob 3. uri popoldne, in stane v uredniških izrednih prilogah er s „Kažipotom“ ob novem letu po pošti premanj ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h. ali gl. 6 60
 pol leta 6 „ 60 „ 3 30
 četrt leta 3 „ 40 „ 1 70

Posamične številke stanejo 10 vin.

Od 23. julija 1902. do preklica izhaja ob sredah in sobotah ob 11. uri popoldne.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici str. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez dopolane naročnine se ne odziva.

Oglašni in posamični se računajo po petih vrstah, če tiskano 1-krat 3 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
 se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. popoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorice.
 Dopisi n. j. se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“
 Izhaja neodvisno od „Soča“ vsak petek in stane vse leto 3 K 90 h ali gl. 1 60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. — Gor. Tiskarna A. Gabršček (odgov. lv. Meljavec) tiska in zal.

Ruski car na avstrijskih tleh.

Pred kratkim smo imeli na Dunaju angleškega kralja, vladarja ogromnega ozemlja, katerega obisk pa ni bil kakega izrednega pomena; kulminacija njegovega bivanja na Dunaju je bila igra v »Jockey-klubu«. Za njim je prišel mogočni nemški cesar, ki je šel najpoprej na Ogrsko pogledat, kakor da bi hotel vedeti, kako bi se podalo tam vladati njegovemu sinu Eitlu, ki se uči marljivo ogrski jezik in ogrsko državno pravo. Obisk nemškega cesarja je bil velepomemben. Iz Nemčije hodijo tako radi gledat v Avstrijo, kedaj da bo zrela za nemško žrelo! V sredo pa je stopil na avstrijska tla prvak-vladar v Evropi, prišel je v našo državo veliki car velike Rusije. Ni pa prišel igrati, ni prišel »na ogled«, ampak prišel je kot resen vladar k svojemu sosedu, rečeno je na lov, v resnici pa v velevažnih vprašanjih, ki se tičejo prav živo Avstrije in nje bodočnosti. In ta bodočnost zadeva pač v prvi vrsti nas Slovane, saj Avstrija je vendar pretežno slovanska država. Ne pomaga nič vse nemško in ogrsko zakrivanje resnice, Slovani smo tu, v velikanski večini smo, in Avstro-Ogrske brez nas — ni. Res, da smo teptani in suvani v znamenju konstitucije, v znamenju enakopravnosti, res da nas prodajajo izdajskim Nemcem, nenasitnim Ogrom ter da nas žrtvujejo celo peščici nevhvaležnih Lahov, vse to je res, res je pa tudi, da mi to ču tim o, in res je tudi, da vsa ta grda igra z avstrijskimi Slovani se bo še britko maščevala prav nad Avstro-Ogrsko. Vse se maščuje na svetu, tudi to se bo.

Slovani smo miroljubni ljudje. Mi ne iščemo preprirov in vojska, mi iščemo mir, mir hočemo imeti med narodi, mir na zemlji. Svobodno naj se razvijajo ljudstva, vsakemu naj se pomaga, nikoga naj se ne tlači! Mir hočemo imeti.

Slovanska duša je govorila iz ust prvega sina Slovanstva, velikega ruskega carja, ko je zaklical vesoljnemu svetu: Mir! Nova zvezda je zablestela na svetovnem obzorju in ljudstva so obstala za hip ter se pretresla ob tem mogočnem zvoku. Šla so potem sicer svoja pota dalje, ali spremlja jih beseda velikega Slovana in nikdar več jih ne zapusti.

Dobivajo so elementi, ki se zgražajo nad Rusijo, ki govorijo o barbarstvu, ako le čujejo ime Rus. To delajo, ker nočejo poznati velike Rusije z njenimi posebnimi razmerami, in pa ker jim je prešlo v kri in meso, da se morajo zaletavati v vse, kar je slovansko. Očitajo Rusiji barbarstvo, dočim je znano, da Rusija vsestransko neizmerno napreduje ter se modernizuje, in dočim je tudi znano, da v tej srednji in zapadni Evropi cvete tako bujno daleč naokrog »moderno barbarstvo«! — Imajo jo pa tudi za velik — strah! V Avstriji n. pr. v političnem življenju nisi varon, da te ne postavijo pod policijsko nadzorstvo, ako se čutiš pravega Slovana ter ako nisi Rusije najmanj desetkrat preklel, po naših šolah se ogibaje ruske zgodovine, po poštah volunirajo za nedolžnimi pošiljatkami iz Rusije, nemška javnost pa se trudi na vso moč obdržati na površju najslabše mnenje o Rusiji.

Nemška avstrijska vlada je storila v takem pogledu že nešteto nezmiselnih korakov, namesto da bi se bila naravno, ker Avstrija sestoji po večini iz Slovanov, že zdavnaj naslonila na veliko Rusijo, od katere edino ima pričakovati pomoč in zaslombo. Nemčija ne podá nikdar Avstriji nikake pomoči, še manj šibka Italija, zograbil pa bi obe radi še kaj, — o tem govori jasno zgodovina, kakor tudi pravi glasno zgodovina, da nesebično in velikodušno je postopala doslej z Avstrijo le Rusija. Da ni bilo njene pomoči, ko je

vrgla ob tla ošabne naše sovrage, kje bi bila že Avstrija?

In sedaj so nastopili zopet kritični časi. Avstrija je razcepljena in razjedena, na Balkanu pa jo čaka tako važna naloga. Ta naloga bi bila jako lahka, ako bi bila vladala v Avstriji pamet ter bi bila delala s Slovani tako, kakor pritiče konstitucionalni državi. Ker pa tega ni, ker Avstro-Ogrska sili na dan le z nemško in ogrsko barvo, je prišla do tega, da dandanašnji ni bolj obsodena država v Evropi nego je Avstro-Ogrska, zlasti pa na Balkanu. Naravna posledica. In kdor si ne zna vrvnati doma svojih razmer, tisti naj bo poklican drugam vrojevati druge?! Kaj še! — In tako se utegne pripetiti, da se okoristijo drugi s položajem na Balkanu, dasi prav naša država živo potrebuje trgovskih zvez z Balkanom in čez Balkan. Nemčija si zna preko nas v tem pogledu vstvarjati pozicije za svojo trgovino, mala Italija se skuša okoristiti po tej strani, Avstro-Ogrska pa v tem oziru dela malo ali nič — nč, ker ima doma preveč posle vsled tistega prav pristno avstrijskega načela: Divide et impera!

Rusija ponuja bratsko roko Avstro-Ogrski ter hoče solidarno z njo postopati v omenjenem porečem vprašanju. Kdo drugi bi tako postopal? Nemčija v enakem položaju gotovo ne! Prava prijateljica Avstrije je le — Rusija! To je že pokazala, to kaže zopet sedaj. Ali zato nima Avstrija nujnega posla od tega, da muči in zatira večino svojega prebivalstva, po katerem se pretaka slovanska kri, ista kri, ki teče po žilah tudi Rusom-Slovanom!...

Veliki ruski car biva na avstrijskih, na naših tleh. Umevno, da so Slovani veseli njegovega prihoda, umevno, da zaupno gledajo v njegovo lepo obličje, na katerega resnih potezah se

zrcali odsev plemenite, slovanske duše, one duše, ki je zaklicala svetu veliko besedo o miru, katerega prav v naši državi tako nujno potrebujemo, umevno, da pričakujemo z napetostjo vsako besedo iz njegovih ust, saj govori iz njih edini pravi prijatelj Avstrije, prijatelj nas vseh, umevno končno, da smatramo Slovani duove njegovega bivanja na naših tleh za velike praznične dneve. In ti dnovi so za Avstrijo tudi velepomembni, v izvestnih pogledih naravnost odločilni.

Ne v Berlin, ampak v Petrograd, mora biti deviza avstrijske vlade, ne zatirati Slovane, ampak dati jim, kar jim gre... potem nastopijo novi časi, in Avstriji bo lahko korakati naprej ob strani mogočne Rusije. Ako pa ostanejo gospodje pri starem, potem pa so si sami skopali jamo. Avstrijski Slovani gledamo mirno v bodočnost. Bodočnost je slovanska...

Onega pa, ki prihaja k nam v znamenju miru in prijateljstva, pozdravljamo z najlepšimi besedami, s celim srcem, in ko odhaja, se radujemo na njegovem spominu. Ave!

Sokolska ideja, sokolski cilj.

Na zborovanju ljubljanskega „Sokola“ povodom 40-letnice je spregovoril dr. Murnik jako lepo o sokolski ideji, sokolskem cilju. Eto iz njegovega govora to-le: „Danes, bratje Sokoli, ko preteka 40. leto ljubljanskemu „Sokolu“, na ta pomembni praznik, dvignimo slovenski Sokoli svoj pogled od težavne poti sokolske in ga z napeto pozornostjo uprimo v daljavo, da nam vsem postane jasno viden naš cilj, jasno viden tudi tistim, ki so doslej morda majaje z glavami hodili z nami našo sokolsko pot. Razpršimo še zadnje dvome o nje pravosti, zagotovimo se, da je cilj, ki za njim teži dandanes ljubljanski „Sokol“ in z njim vse aktivno slovensko sokolstvo, res edini mogoči sokolski cilj! —

Trije mušketirji.

Napisal Alexandre Dumas.

(Dalje.)

V tem hipu se začuje s stopnic silen hrup, vrata se glasno odpro, in nesrečni trgovec prihití v sobo, v kateri se je vršilo posvetovanje.

»Ah, gospodje, zakličite, rešite me, za Boga, rešite me! Doli so štirje možje, ki so prišli, da me zapro; rešite me, rešite me!«

Porthos in Aramis vstaneta.

»Samo trenotek,« zakličie d'Artagnan in jima da znamenje, naj pol potegnjene meče vtakneta zopet v nožnico, »samo trenotek, tu ne gre za pogum, ampak za prekanjenost!«

»Toda,« zakličie Porthos, »vsekakor ne pripustimo...«

»Pustita d'Artagnana, naj dela po svoji volji,« pravi Athos; še enkrat ponavljam, da je on najbolj zvirta glava med nami vsemi, in jaz za svojo osebo izjavljam, da ga hočem slušati. Stori, kar hočeš, d'Artagnan.«

V tem hipu se med vrati predsobe prikažejo štirje gardisti in ko opazijo mušketirje z meči ob bokih, obstanejo in ne stopijo naprej.

»Vstopite, gospodje, vstopite,« zakličie d'Artagnan; »tu ste pri meni, in mi vsi smo zvesti sluge kralja in gospoda kardinala.«

»Torej nas vi, gospodje, ne bodete ovirali pri izvrševanju povelj, katera smo dobili?« vpraša oni, ki je bil navidezno načelnik čete.

»Nasprotno, gospodje, in če bi bilo treba, vam bomo tudi pomagali.«

»Ali kaj blebeče ta človek?« zamrmra Porthos.

»Ti si tepec,« pravi Athos, »molči!«

»Ali vi ste mi obljubili...« reče čisto tiho ubogi trgovec.

»Rešiti vas moremo samo na ta način, da sami ostanemo prosti,« odvrne d'Artagnan hitro in tiho, »in če bi pokazali, da vas hočemo braniti, bi nas zaprli z vami vred.«

»Vendar se mi zdi...«

»Pridite, gospodje, pridite,« pravi d'Artagnan glasno; »jaz nimam nikakega vzroka, da bi gospoda branil. Danes sem ga videl prvo pot, in še to pri priliki, ko je prišel tirjat najemnino, kar vam more povedati sam. Ali ni tako, gospod Bonacieux? Odgovorite!«

»To je gola resnica,« vsklikne trgovec, »toda gospod vam ni povedal...«

»Držite jezik o meni, o mojih prijateljih in zlasti o kraljici, ali pa pogubite ves svet, ne da bi rešili samega sebe. — Pojdite, gospodje, odpeljite tega človeka!«

In d'Artagnan porine trgovca vsega omamljenega gardistom v roke ter mu pravi:

»Vi ste potepuh, moj ljubi; sramujte se, da pridete tirjat denar od mene, od mušketirja! V ječo z vami! Še enkrat vam pravim, gospodje, odpeljite ga

in imejte ga pod ključem, kakor dolgo mogoče, to mi da čas, da plačam.«

Gardisti se prično zahvaljevati in odvedo svoj plen.

V hipu, ko se obrnejo, potolče d'Artagnan njihovemu načelniku na ramo, naliže dva kozarca dobrega burgundca, katerega je dobil vsled radodarnosti gospoda Bonacieuxa, in reče:

»Pijva, jaz na vaše in vi na moje zdravje!«

»Tó mi bode v veliko čast,« pravi načelnik, »in s hvaležnostjo sprejemam ponudbo.«

»Torej na vaše zdravje, gospod... kako se imenujete?«

»Boisrenard.«

»Gospod Boisrenard!«

»Na vaše, moj plemič: kako se imenujete vi, če smem vprašati?«

»D'Artagnan.«

»Na vaše, gospod!«

»In pred vsem,« vklikne d'Artagnan navidezno oduševljen, »na zdravje kralja in kardinala!«

Načelnik gardistov bi bil morda dvomil o odkritosrčnosti d'Artagnanovih besed, če bi bilo vino slabo; toda vino je bilo izvrstno, zato je bil prepričan.

»Toda kakšno vražjo zlobnost si napravil?« pravi Porthos, ko odide načelnik za svojimi tovariši, ter štirje prijatelji ostanejo sami. »Fej! štirje mušketirji pripuste, da iz njihove srede odvedo v ječo nesrečnika, ki kliče na pomoč! Plemič pije s sodnijskim slugo!«

»Porthos,« pravi Aramis, »Athos ti je že povedal, da si tepec, in jaz se pridružujem njegovemu mnenju.

Kaj hočemo torej, kaj moramo hoteli, ako naj ima naše Sokolstvo življensko upravičenost, če naj ne bo naše sokolovanje igračkane, če naj ne vozimo svojega sokolskega čolnca brez cilja in namena v samo zabavo sebi in tistim, ki bi ob bregu nedelavni gledali nas nedelavne.

Do dna duše sem prepričan, da mora in more biti naš cilj edino le tisti, kakor si ga je postavilo češko Sokolstvo!

Ta cilj je označil ustanovitelj in organizator češkega sokolstva tako-le:

„Prva in splošna naša naloga je, da smo pred drugimi poklicani, obvarovati narod svoj pri tisti vsestranski čistosti, ki ne dopusti, da bi narodi izumrli, pri tisti trajni in sveži moči, pri tisti zdravosti telesni, duševni in нравni, ki ne dovoljuje, da bi se pokazala kakšna izprida.“

Kaj hoče reči s tem Tyrš?

Kren, eden najboljših komentatorjev Tyrševih, razlaga to tako-le: Cilj češkega sokolstva je, dati in obvarovati naroda najpopolnejšo moč, ki nepremagljivo in trajno s svojo dovršeno močjo zagotavlja življenje naroda v neskončni svežosti, moči in neminljivi navdušenosti. Če pa je to njega cilj, mora pa biti njegova naloga sirjenje in dosežanje najpopolnejših lastnosti, zmožnosti in moči telesnih, duševnih in нравnih. To se doseže z razumno vzgojo.

1. telesno, tja do dosege onega telesnega zadržaja, moči in sveže krepkosti ter mične krasote, ki jo opazimo na antičnih telesih;

2. s harmonično telesno in duševno vzgojo, temelječo na težnji, doseči absolutno prostost in samostojnost telesno in duševno, ki ji je podlaga prosveta, napredek in „lastna sodba“ vsakega posameznika;

3. s harmonično telesno, нравno in duševno vzgojo, vedeno po težnji v dosego absolutne samozadostljivosti vsakega posameznika v vsakem oziru, telesnem, duševnem in нравnem, ki temelji na popolni enakosti, bratski ljubezni in človečnosti, odkritosti in vseh lastnostih, ki jih obsega pojem „čisti značaj“.

Taka je torej češka sokolska ideja, tak je češki sokolski cilj. Ravno tako pa mora biti tudi slovenska sokolska ideja, ravno tak mora biti tudi slovenski sokolski cilj! Visok cilj je to in morda se bo komu zdel previsok za nas slovenske Sokole, vajene nižjemu poletu, morda bi bil kdo mnenja, naj bi se naše sokolstvo zadovoljilo s ponižnejšim, nižjim, bližjim, dosegljivejšim ciljem, „primeranim našim razmeram!“ Napačno bi bilo tako mnenje. Še z veliko večjo silo, kakor Čehi, moramo težiti Slovenci za tem ciljem. Naše razmere so tako majhne, da se moramo še veliko bolj napeti, kakor pa Čehi, da se ohranimo, kaj se povspnemo! Kakor mornarji smo na širnem morju, ki jim je ob silnem viharju z vtrajnim delom ob napetju vseh moči doseči daljno suho zemljo ali pa se potopiti. Da, tako se more reči: Ali nap-

nemo Slovenci vse svoje moči, da vsakega posameznika udovršimo do skrajne meje, ki je pri njem mogoca in tako ves narod udovršimo do skrajne mere, ki je je zmožen, ali pa se utopimo v valovih, utonemo med drugimi narodi! Tretje stvari ni, srednje poti ni, cilja, ki bi ležal v sredi kje, ni! Imejmo, vzemimo ta visoki cilj, ali pa nimamo nobenega cilja!

Tu se ne da mešetariti! Ali vzemimo sokolsko idejo, popolno in čisto, kakor je vznikla v genialnih glavah ustanoviteljev slovenskega sokolstva, ali pa ne imenujmo to, za kar bi se sicer ogrevali, sokolsko idejo. Sokolska ideja se ne da prilagoditi razmeram. Ne da se jim prirojiti, ne da se jim prisposobiti, ker je sama ideja premembe, preustrojitve razmer v boljše, v najboljše! Motil bi se, kdor bi menil, da je sokolska ideja primerna češkimi, ne nemara splošno narodnim, ampak celo samo sokolskim razmeram. Pogleda naj v češke sokolske liste in bral bo, kako silno in trudapolno delo imajo na Češkem zastopniki sokolske ideje, češki sokolski delavci, da spremene maso češkega sokolstva v smislu sokolske ideje.

Cilj sokolski je tako visok, je tako daleč, da bi se z isto upravičenostjo, kakor nam, moglo očitati tudi češkimi Sokolom, da so utopisti, da zasledujejo cilj, ki ga ni moči doseči. No, ne bojim se, da bi kdo to očital treznim severnim našim bratom, zdi se mi pa, da bi slovenski Sokoli imeli malo poguma, če bi rekli, da ta cilj ni za nas, če bi dejali, da se upamo preveč. Bojazljivci pa nismo mi slovenski Sokoli! Ljubljanski Sokol, ki je šel neustrašeno vsem naprej, ko je slo za to, da se ohrani slovenskemu narodu slovensko ime, pojde pogumno naprej tudi sedaj, ko gre za to, da se Slovincem pridobii in ohrani življenje, polno vrednosti in časti, ko gre za to, da si Slovenec pridobii in ohrani polno pravico, ponosno se udariti na prsi in zaklicati: Slovenec sem in kdo je več?!“

Domache in razne novice.

Cesarjev god. — Jutri 4. t. m. bo cesarjev god, ki se bo slavil širom avstro-ogrske države na običajen način. V Gorici bo jutri slovesna maša v Stolni cerkvi, drevi pa bo menda svirala vojaška godba po mestu.

Gg. naročnikom. — Preteklo je tretje četrtletje, in z današnjo številko smo nastopili že zadnje četrtletje tek. leta. Na to opozarjamo vse one, ki nam še kaj dolžujejo, ter jih prosimo, da storijo v kratkem času svojo dolžnost. Kakor že večkrat povdarjano, so le točno plačujoči naročniki naša opora!

Premeščenja in imenovanja v sodni stroki. — Više deželno sodišče v Trstu je premestilo: kancelista Antona Maksimilijana Rencela iz Gradišča v Trst, Ivana Tausani-a iz Sežane v Gradiško in Arturja Cotarja iz

Podgrada v Sežano; imenovalo pa je kancelijskega asistenta Rudolfa Buttignonia za Losinj in Angela Martelanca za Podgrad.

Is Tomaja. — Dne 28. in 29. septembra se je vršila občinska volitev v tomajskem županstvu; zmagala je na celi črti napredna stranka v vseh treh razredih.

Žrtve militarizma. — Pišejo nam iz Kanala: V noči 29. septembra t. l. je umrl v Goranjivasi v 32. letu starosti Ivan Lenardič, stacunar in krčmar, zapustivši mlado vdovo in par otročičev. Mož je bil pozvan na letošnje jesenske vaje, in je iste opravil pri 5. domobranskem pešpolku, goriski bataljon. Število njegove temeljne knjige je 1233. — Bolezen: pregrete, solnčarica in iz iste nastala meningitis.

V Krstenici leži na smrt bolan Fran Medvešek. Tudi ta je bil istocasno s prvim na vajah pri 5. dom. pešpolku, goriski bataljon. Štev. njegove temeljne knjige je 1259. Težko, da jo odnese živ.

Andrej Presen iz Gorenjevasi je, vrnivši se z letošnjih vaj, tri tedne težko bolehal ter ležal. Močna narav mu je pomagala, da je okrevale.

Ti slučajji so pri rokah. Lahko si mislimo, koliko enakih je še na okolu.

Pri domobranstvu zlasti se zahteva od vojnika, kar presega človeške moči. V tem treba, da poklicani faktorji nekaj ukrenejo. Mari naj vsako leto za časa velikih vojniških vaj na stotine ljudi prenaša nečloveško mučenje, mari naj vsako leto nekaj ljudi pogine, da se s tem drugi povspejo do boljšega kruha?!

Lepó bi bilo, da si pri 5. dom. pešpolku zapomnijo temeljne knjige št. 1233 in 1259. ter da ukrenejo potrebno v pomoč višje navedenima odnosno njih preživečim.

Naše poslance pa prosimo, naj nam preskrbe zagotovilo, da se nam bodo naši sinovi v bodoče vračali od vojaških vaj zdravi in vsaj živi. Prosimo, gospoda poslanci, da nam to gotovo preskrbite, ter hočemo sicer obračunati z Vašo zaspanostjo in nebriznostjo v tem obziru.

Milost. gosp. kneza in nadškofa pa prosimo, da do tedaj uvrsti med šibe božje tudi moderne vojniške vežbe. Reši nas istih, o Gospod!

Vojnik izza boljnih časov.

Iz Sokolskih krogov smo dobili o telovadbi Sokolov v nedeljo v Solkanu tole izvestje: Točno ob 3 $\frac{1}{2}$ uri popoldne je pričela javna telovadba, in sicer najprve proste vaje, pri katerih je nastopilo 40 telovadcev „Solkanskega Sokola“ v sokolskih oblekah brez zurk. Pred vsem je treba omeniti, da prostih vaj niso izvajali samo mlajši Sokoli, ampak bilo je med njimi mnogo mož, 30—40 let starih, kar je vesel pojav v jugoslovanskemu Sokolstvu, kjer so do sedaj po večini nastopale izključno le mlajše moči. Vzlic temu, da so Sokoli v Solkanu z malimi izjemami obrtniki, mizarji — vstrasil se vendar niso

truda, ter redno zahajali k prostim vajam, vkljub vsakdanjemu 11 urnemu delu. Proste vaje, kojih je bilo 4, so se izvajale ob godbi jako povoljno za prvi nastop, gubi rok in nog, obrati, počepi in izpadi so se izvajali pravilno, ie pri prvi vaji (predkoračna stoja desnonož — predročiti s celim obratom v levo v čepenje — s priročenjem in spodnjim čelnim lokom predročiti) se je pograšalo hipnega izvedenja, čemur je pa vzrok dejstvo, da ni bilo nikakih skušenj ob godbi, da bi se telovadci navadili na takt. Krasen je bil prizor, videti izvajati proste vaje tako lepo število Sokolov v rudečih srajcrah, katerim je bilo brati navdušenje z obrazov, in od katerih upamo, da se bodo od sedaj še z večjim veseljem poprijeli telovadbe.

Za temi je nastopilo 15 telovadcev „Goriškega Sokola“ v telovadskih oblekah z uzornimi prostimi vajami, katere so se izvajale pred 2 leti na vsesokolskem shodu v Pragi. Izvedba je bila precizna, le vršila se je v prepotasnem tempu. Želeti je le, da se pri prihodnjem nastopu udeleži več „Goriških Sokolov“ prostih vaj, ker le s tem se pridobi slovensko ljudstvo za Sokolstvo, ako se v masah nastopa. Na to se je vršila telovadba na orodju, pri katerem so nastopili telovadci obeh sok. društev, vsakih po 8 v vrsti, in sicer na bradlji in drogu.

„Solkanski Sokol“ na bradlji: 3 redne vaje in 1 skupina. Vežanje temeljnih vaj: sklopka, naramna stoja, potaka naprej in nazaj z vleknemim križem, kolebni naupor, kolo zanožno, prednožno, odskoki: odbočka (rez obe lestvini in raznožka na koncu bradlje iz opore.

Na drogu: 4 redne vaje in 2 skupini. Vežanje temeljnih vaj: vzmik spred, zad, toč iz opore, toč v križu, jezdn naupor, sklopka iz vese in opore, prednos, razovka zadaj, odbočka. Navedene redne vaje izvajalo je vseh 8 telovadcev jednako.

„Goriški Sokol“ na bradlji: 3 proste vaje in 1 skupina. Izvajal je vsak posamezen telovadec svojo prosto vajo, med katerimi je bilo videti razun nekaterih že pri „Solkanskem Sokolu“ navedenih vaj še kolebne in tezne stoje, stoji iz sklopke in naupora, raznožke na koncu bradlje iz stoji.

Na drogu: 3 proste vaje in 1 skupina. Razun že nekaterih prej imenovanih izvajale so se še razne sklopke, kolebni naupori, premiki, prevlake, veletoti naprej in nazaj, razovke in razni odskoki.

Vaje so bile lepo vezane, ter so se izvajale precizno. Svetovati bi bilo le, da nekateri telovadci opustijo take vaje pri javnih nastopih, kakor hoja po rokah po bradlji ter prosti toč v podkolenu, ker to ne spada k Sokolski telovadbi. Nekaterim gledalcem sicer ugaja tak način telovadbe (cirkus), ali to ni namen sokolskih javnih telovadb.

Javna telovadba je skončala zelo lepo, ter je občinstvo z zanimanjem sledilo izvajanjem posameznih vaj. Nadejamo se pa, da

(Dalje v prilogi.)

D'Artagnan, ti si velik mož, in kadar bodeš na mestu gospoda de Tréville, te poprosim za pokroviteljstvo, da mi preskrbiš kako opatijo.«

»Ne vem, kaj naj storim,« pravi Porthos; »vidva odobravata to, kar je pravkar storil d'Artagnan?«

»To bi pač menil,« pravi Athos; »ne samo, da to odobravam, ampak celo čestitam mu k temu.«

»In zdaj, gospodje,« pravi d'Artagnan, ne da bi poskusil, pojasniti Porthosu svoj čin, »vsi za jednega, in jeden za vse, to je naše geslo, ali ni res?«

»Toda,« reče Porthos.

»Dvigni roko in prisezi!« mu zakličeta Athos in Aramis oba naenkrat.

Vsled njunega vpliva dvigne Porthos, dasi mrmraje, roko, in vsi štirje prijatelji ponove jednoglasno geslo, katero jim je narekoval d'Artagnan:

»Vsi za jednega, in jeden za vse!«

»To je dobro; zdaj naj gre vsak na svoje stanovanje,« pravi d'Artagnan, kakor bi celo svoje življenje ne bil delal drugega nego zapovedoval, »in čuvajte se, kajti od toga hipa naprej živimo s kardinalom v boju.«

X.

Mišja past v sedemnajstem stoletju.

Mišja past ni iznajdba današnjih dni; kakor hitro so družbe pri svojem nastanku iznašle policijo, je ta policija iznašla mišje pasti.

Ker naši čitatelji morda še ne poznajo rokovnjaških izrazov ulice de Jérusalem, in ker mi izza petnajstih let, katera so potekla med tem časom, rabimo pri tej priliki to besedo prvič, jim hočemo pojasniti, kaj je mišja past.

Če v kaki hiši, naj bode v katerikoli, zapro kako bitje, sumljivo katerekoli krivde, o tem molče; v prvo

sobo nastanijo kot zasedo četvorico ali petorico mož, odpro vsakomur, ki potrka, vrata za njim zapro ter ga odpeljejo v zapor; na ta način dobijo tekom dveh ali treh dni v roke skoro vse hišne prijatelje.

In to je mišja past.

Iz sobe gospoda Bonacieuxa so torej napravili mišjo past, in kdorkoli je prišel, so ga ljudje gospoda kardinala vjeli in zaslislali. Ker je v prvo nadstropje, kjer je stanoval d'Artagnan, vodil poseben vhod, so bili oni, ki so prihajali k njemu, seveda prosti vseh preiskav.

Razun tga so prihajali k njemu samo trije mušketirji; ti so vsak za se pričeli iskati, a niso ničesar našli, ničesar odkrili. Athos je šel poizvedovat celo h gospodu de Tréville, podjetje, ki je njegovoga kapitana v ožgled njegovi običajni molčečnosti silno presenetilo. Toda gospod de Tréville ni vedel ničesar razun da je zadnje pot, ko je videl kardinala, kralja in kraljico, kardinal kazal na obličju polno skrbij, da je bil kralj nemiren in da so rudeče oči kraljice kazale, da je čula ali jokala. Toda za to poslednje se ni brigal mnogo, ker je kraljica izza svoje poroke mnogo čula in mnogo jokala.

Gospod de Tréville je opomnil Athosa, naj ima v vseh slučajih pred očmi službo kralja in zlasti kraljice, ter ga prosil, naj to naroči tudi svojim tovarišem.

Kar se tiče d'Artagnana, ni več zapustil svojega stanovanja. Svojo sobo je izpremenil v opazovališče. Skozi okno je videl one, ki so prihajali v jetništvo, ne da bi kaj slutili, in ker je na tleh odstranil deske ter ga je ločil samc tenki strop od spojnje sobe, v kateri so se vršila zaslišanja, je tako poslušal vse, kar se je godilo med preiskovalci in zatoženci.

Vprašanja, s katerimi se je običajno začela zelo natančna preiskava vjete osebe, so bila skoro vedno sledeča:

»Ali vam je dala gospa Bonacieux kako stvar za svojega moža ali kako drugo osebo?«

»Ali vam je dal gospod Bonacieux kako stvar za svojo ženo ali kako drugo osebo?«

»Ali vam je ta ali oni povedal kaj jasnega in določnega?«

»Če bi kaj vedeli, bi ne izpraševali na ta način,« je rekel d'Artagnan sam pri sebi. »Toda kaj bi radi vedeli? Če je vojvoda Buckingham v Parizu in ali je imel ali namerava še imeti s kraljico kak sestanek.«

D'Artagnan je vstrajal pri tej misli, ki je bila po vsem, kar je slišal, najbrže tudi prava.

Med tem pa je mišja past delovala neprestano, in tako tudi d'Artagnanova pazljivost.

Drugi večer potem, ko so zaprli ubogega Bonacieuxa, ko se je Athos ravno poslovil od d'Artagnana, da bi šel h gospodu de Tréville — ura je ravno kar odbila devet, in Planchet je hotel pričeti s postiljanjem postelje — naenkrat potrka nekdo na hišna vrata; ta se takoj odpro in zopet zapro: vnovič se je vjel nekdo v past.

D'Artagnan pohiti na mesto, kjer je odstranil deske, leže na tla in poslušaj.

Kmalu se začne krik, nato ihtenje, katero so poskušali zadušiti. O izpraševanju ni bilo govora.

»Vraga,« pravi d'Artagnan pri sebi, »zdi se mi, da je to ženska. Preiskujejo jo, ona se brani, — oni vporabljajo silo — o pomilovanja vredni ljudje!«

In kljub svoji modrosti se je moral d'Artagnan premagovati, da se ni pomešal v dogodek, ki se je vršil pod njim.

bošte che Sokolski društvi se nadalje pridno gobjili telovadbo, da nas drugo leto zopet presenetita s kaksnim tako lepim nastopom.

Ob tej priliki omenjamo še, da sta dosli na veselico dve brzojavki:

Ljubljana: Pristridesetletnem slavlju zbrani Sokoli Vam želijo mnogom vspeha danes in v bodoče. Na zdar!

Ljubljanski Sokol.

Spljet: Vrlemu Sokolu k pridnemu napredku: Vivat, crescat, floreat.

Bergant, Vuga.

Idrijski „Sokol“ pa je pisal tako-le: Bratski „Sokol“ v Solkanu.

Zahvaljuje se bratski za Vaše cenjeno vabilo, naznanjamo, da se nam ni možno vdeležiti Vašega prvega nastopa v javnosti, ker se nas „Sokol“ vdeleži slavnosti v Ljubljani po deputaciji. Želimo pa Vam, dragi bratje, najlepši vseh Vaše veselice. Želimo iskreno, da bi mlado bratsko društvo, vspehujueno po lepem vspehu prvega svojega nastopa, razvilo največjo delavnost v razširjenju in vtrjenju sokolske misli in ljubezni slovenskem, da bi bratje goriski Slovenci, prepričani s sokolskim duhom, stali junaki in krepki na braniku lepe slovenske domovine.

V teh željah klicemo Vam prisrčni bratski „na zdar!“

Za odbor: Jan. Gruden, Novak.

„Krojaška zadruga“. — Še marsikaj imam povedati, toda v „Soci“ smo s prostom vedno v stiski; zato dodam še nekaj mislij in odgovorov v manjših odstavkih na tem mestu.

Iz dosedanjih mojih člankov je jasno, da je bila K. z. zares aktivna, pa da jo je vkljub temu potegnila Centrifuga v svojo bisago. Vso absurdnost tega dejstva sem dokazal s številkami, vzetimi iz priobčenih računov.

Z ozirom na prvi članek v „Soci“ 15. julija sem bil zaslisan pred preiskovalnim sodnikom kot prič. Izjavil sem, da je bila „K. z.“ aktivna, kar dokazujejo poznejši članki v „Soci“. Ker pa je bila zadruga aktivna, ni nikakega razloga za kazensko preganjanje članov načelstva, zato v tem pogledu ni daljših posledic.

Toda vkljub tej aktivnosti je „K. z.“ izgubila. Vse njeno blago je že od 2. maja last Centrifuge za samih 55.000 K, a zdaj iztožuje ona vse dolžnike. — Centrifuga je naredila zadrugi ogromno stroškov ter popolnoma uničila zadrugo kot tako, kajti ves kredit je proč.

Kaj bi bil vseh tožbe za 42.000 K v mesecu januarju, so dobro čutili upniki, ki so že imeli spisan predlog na... kazensko po stopanje. Da nismo slučajno prišli na sled tej tožbi, bi se bilo tudi zgodilo, da bi upniki prihruli s kazensko ovadbo. Centrifuga bi bila vse blago zarubila in potegnila nase še predno bi upniki izvedeli, kaj se godi čez njihove glave. — V tem me potrjuje postopanje koncem aprila. Zadnje dni aprila je bila izvršena sodna cenitev, ki je bila dokon-

čana 29. aprila; 30. aprila je izdala sodnija odlok na pavšalno ponudbo s 25% poviškom; 1. maja je bil zaslisan predsednik Bajt, ki je pogumno izjavil, da bi nikdo ne ponudil za vso zalogo niti 44.000 K, a 2. maja je bila Centrifuga že izključna lastnica za 55.000 K. — Vprašam: Ali ni slo to kakor po električni zici? Niti stanovalci v justični palači bi ne mogli izvedeti tako naglo o tej sodni proceduri! — No, ko je bilo to izvršeno, sta imela lista se pogum reči, da bi bili lahko tudi drugi ponudili tistih 25%, ali še kaj več! Kdo je sploh kaj vedel o tej brzi manipulaciji? — Zares, sodnija je bila v tem slučaju jako nagla. Ta naglica pa je dokaz, da so klerikalci z lahkoto izvršili vsak svoj namen, ne da so kaj izvedeli o tem interesovani ljudje.

Kdo pa je širil že v jeseni in meseca januarja novice, da je v K. z. marsikaj gnila, da je prišla v velikanske zagate, da je v zalogah vse polno blaga, ki je postalo sam „pofel“ (doslovno tako), da so načelniki v velikanskih skrbeh, kaj bo z zadrugo? — Glejte, to so bili sami načelniki in nadzorniki. Kdo vruga je n. pr. klical predsednika in še jednega načelnika v moje stanovanje, kjer sta jamrala o obupnem položaju ter prosila mene in dr. Tumo v sejo načelstva, da bi pomagala? Oba sta dobila od mene in dr. Tume ta precizen odgovor: Sami ste zavozili, sami si pomagajte, a pred vsemi je poklicana Centrifuga, naj odpre novih kreditov, da se poplačajo zapadli računi. — Ako bi bila C. to storila, kar je pozneje itak morala, pa bi se bila zadruga lepo tiho in mirna rešila. Toda ne, C. je začela tožariti, rubiti, ceniti vse zaloge, naredila je ogromno stroškov, uničila ves kredit in... odjemalce odgnala iz prodajalnice, jedne s tožbami, druge s svojo nesrečno osebnostno polemiko, mene je dala izključiti itd., in facit je ta, da prodajalnica ne dela tako, kakor bi mogla in bi morala!

C. je torej prevzela aktivno trgovino. To dokazujejo sami klerikalni računi. Ako bo v bodočnosti slabše..., bo edino le njena krivda. To trdim in bom trdil. — Več pride.

Peželnica kmetijska šola. — Na slovenskem oddelku deželne kmetijske šole v Gorici se začne potekom novembra meseca t. l. nov dvoletni tečaj. Deželni odbor je dovolil za dvoletni tečaj 1903.-1905. 15 prostih mest za mladenice, ki so doma iz Gorisko-Gradiške. Prošnje za sprejem je doposlali vodstvu oddelk. dež. kmetijske šole do 15. oktobra t. l. Da se mladenice sprejme v šolo, je treba dokazati: a) da so starši ali varuh zadovoljni, da vstopi v šolo. Zato ima podpisati prošnjo očec ali pa varuh; b) da je prošilec dovršil 16. leto, kar ima dokazati s krstnim listom. Le če je kedo telesno posebno krepak, sprejme se tudi po dovršenem 15. letu, če ga vodja, kateremu se ima osebno predstaviti, prej nego prošnjo vložiti za sprejem, sposobnega spozna; c) da

je lepega нравnega vedenja, kar ima dokazati s spričevalom ondotnega zupanstva; d) da je dovršil ljudsko šolo z dobrim uspehom, kar ima dokazati z zadnjim šolskim spričevalom; e) da je telesno sposoben zvrševati navadna kmetijska dela, kar ima dokazati z zdravniškim spričevalom; f) da je dovolj izobražen, kar ima dokazati s sprejemnim izpitom; g) prošilci za prosto mesto morajo dokazati z ubožnim listom, da so stonovi ubogih staršev. Prošnje morajo biti kolekovane s kolekom ene krone. Dijaki s prostim mestom dobivajo hrano in stanovanje brezplačno. Sprejmejo se tudi plačujoči učenci, ti pa morajo priložiti prošnji, poleg od a do g navedenih dokazov, tudi izjavo staršev ali varuha, da se obvežejo plačevati za učenca 20 K za hrano v predplačnih mesečnih obrokih. Tudi plačujoči učenci dobivajo stanovanje brezplačno. Vsi sprejeti učenci morajo bivati v zavodu, zato imajo prinesiti s seboj: vsaj 2 para rjuh, 1 par prevlak za zglavje, dva para spodnjih hlač, 2 navadni in 2 boljši srajci, 6 parov nogavic, 6 žepnih rut, 2 obrisalki, par boljših in par močnejših čevljev, jedno vsakdanjo in jedno praznično obleko. Za snaženje perila mora vsaki sam skrbeti. Učenci (stipendijati) s prostim mestom, kateri bi hoteli izstopiti iz šole brez tehtnega uzroka (t. j. ne radi boleznih, vojašine ali družinskih razmer) pred končanim tečajem, morajo povrniti vse dotlej nastale stroške za hrano. Teoretičen pouk je vsaki dan od 8. do 12. ure predpoldne in poučuje se: Prvo leto: spisje, računstvo, geometrija in risanje, zemljepisje, fizika, kemija, zivalstvo, rudništvo, splošno kmetijstvo, čebeloreja in sviloreja. Drugo leto: spisje, računstvo, zemljemerstvo in risanje, posebna rastlinogoja, živinoreja, živinozdravstvo, kletarstvo, trtoreja, sadjereja, gozdarstvo in vrtinarstvo. Praktične vežbe so vsak dan popoldne.

Vodovod na Gorico. — Kakor dolga nit se vleče po laskih listih vodovodno vprašanje. Dan na dan čitamo kaj novega, ostre polemike se bijejo, ali do vsega pa le še ni prišlo in bržeas tudi še ne pride. Tvrška Kurz & Co. z Dunaja je, kakor znano, bila pripravljena poskrbeti vodo iz Mrzleka, ali kar nakrat, po prestanih hudih peresnih bojih, so opustili kolikor toliko Mrzlek, sedaj se pečajo s Hubljem pri Ajdovščini. Dr. Bramo je obelodanil te dni celo brošuro, v kateri dokazuje, da bi bila voda iz Mrzleka nezdrava. Sedaj gori vse za Hubelj. Občinski svetovalec dr. Pinavčig je dobil od magistrata nalog, potruditi se okoli industrijalcev, katerim služi Hubelj, da odstopijo del vode, zlasti pri vodstvu ajdovske predilnice, katero ni pri volji, da bi se Hubelj porabil za vodovod v Gorico. Te dni so iskali tudi nekaj tam okoli Vrtovina na Vipavskem, pa tudi neki studenec pri Kamnem v gorah jim je pri srcu.

Vse to stane lepe denarje. Te razne komisije, razpravljanje itd. požere velike svote, ali ne pride se do nikakega vspeha.

Kaj so gospodje potratili časa in zapravili denarja le za Mrzlek. In sedaj prihaja kar nakrat goriski zdravnik, ki proglašja vodo iz Mrzleka za neporabno za goriski vodovod. Župan je obljubil letos pri svojem umeščenju, da bo vodovodno vprašanje gotovo rešeno do konca leta. Pa, kakor se vidi, bo težko kaj!

Vozni red na Vipavski železnici. — S 1. oktobrom se je spremenil vozni red na Vipavski železnici v toliko, da odhaja zjutranji vlak iz Ajdovščine ob 6:10 ter prihaja v Gorico ob 7:40. Popoldne odhaja iz Ajdovščine ob 4:40, kakor poprej. Odhod iz Gorice je tudi, kakor poprej, dop. ob 9:10, zvečer ob 7:15. Vsaki ponedeljek in četrtek vozi se en vlak, kakor poprej, iz Ajdovščine ob 12., iz Gorice ob 2:10 pop.

Prehud korporal. — Korporal je pri vojaki visok gospod. Marsikdo med njimi se čuti tudi v svoji službi tako mogočnega, da po nepotrebi draži in zapira mostvo. V sredo zvečer so odhajali vojniki-tretjeletniki iz Gorice domov na Štajersko. Bilo jih je nad 300. Med njimi se je nahajal tudi nekdo, ki je bil korporal, strog, hud gospod korporal, na katerega je bila izrečena v vojašnici in v zaporih marsikatera trpka nemška kletev. Odpuštniki tega niso pozabili, marveč je vrela kri onim, kateri so trpeli radi njega, in na kolodvoru bi ga bili kmalu pretepli. Priselje pa neki narednik, ki ga je vzel s seboj nazaj v vojašnico, od koder so ga izpustili šele drugi dan v jutro, da se je odpeljal sam domu.

Samomor. — V četrtek je skočil v Verso v Furlaniji 42-letni poročeni Pecorari Fr. iz St. Lovrenca. Vzrok samomoru je baje neozdravljiva bolezen na obeh. Truplo so potegnili iz vode v Kaprivi.

Bralno-pevsko društvo v Št. Andrežu priredi v nedeljo dne 4. oktobra veselico s petjem, godbo in igro v dvorani g. Petra Lutmana. Začetek točno ob 9¹/₂ uri pop. Vspored: 1. Korčnica, svira vojaska godba. 2. Pozdrav. 3. Zitt: „Gozdna rožica“, valček, svira voj. godba. 4. E. Komel: „Za Hrvate naše brate“, možki zbor. 5. Pahor: „En starček je živel“, svira voj. godba. 6. Förster: „Venček narodnih pesmij“, mešan zbor. 7. Smetana: Sekstet iz opere „Prodana nevesta“. 8. Ferjančič: „Oj slovenska zemljica“, možki zbor. 9. Schramml: „Muzikalna mavrica“, svira voj. godba. 10. E. Komel: „Mojemu rodu“, možki zbor s spremljevanjem orkestra. 11. Kubischta: „Venček slov. narodnih pesmi“, svira voj. godba. 12. Zavrtnak: „Loterist“, igra v jednem dejanju. 13. Ples in prosta zabava. Med posameznimi točkami in pri plesu svira vojaški orkester. Vstopnina: k veselici 40 vin., sedeži 1—2 vrste 40 vin., od 4 vrste dalje 20 vin. Kdor ni dobil vabila, si isto lahko preskrbi na dan veselice pri vходу. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

»Ali pravim vam, da sem hišna gospodinja, gospodje; pravim vam, da sem gospa Bonacieux; pravim vam, da sem kraljičina služabnica!« kliče nesrečna žena.

»Gospa Bonacieux!« zamrmra d'Artagnan; »ali naj bi bil jaz tako srečen, da bi našel to, kar išče ves svet?«

»Prav vi ste ona, katero pričakujemo,« odvrnejo preiskovalci.

Glas postaja slabši in slabši. Omizje zastoka vsled močnega pregiba. Žrtev se je branila, kolikor se le more braniti ženska štirim možem.

»Oprostite, gospodje, opr...« zastoka glas, ki je mogel izgovarjati le še nevezane zloge.

»Usta ji maše, hočejo jo odvesti stran!« vsklikne d'Artagnan in skoči kvišku kakor puščica. »Moj meč; dobro, na moji strani je Planchet!«

»Gospod?«

»Pojdi hitro po Athosa, Porthosa in Aramis. Jeden izmed njih bode gotovo doma; morebiti so se vrnil domov že vsi trije. Naj se oborožijo in pridejo hitro. Ah, spominjam se, Athos je pri gospodu de Tréville.«

»Ali kam greste, gospod, kam greste?«

»Jaz zlezem skozi okno, da pridem prej na mesto,« zakliče d'Artagnan. »Položi najprej deske na mesto in očisti tla, pojdi ven skozi glavna vrata in odhiti, kamor sem ti naročil.«

»Ah, gospod, gospod, vi greste v svojo smrt!« vsklikne Planchet.

»Molči, revče!« odvrne d'Artagnan. In nato se prime z roko za rob okna ter se spusti iz prvega nadstropja, ki k sreči ni bilo visoko, ne da bi si le opralnil kožo.

Nato takoj potrka na vrata in zamrmra:

»Pustim se vjeti v past, v nesrečo mačkam, ki se drznejo, spoprijeti se s tako mišjo.«

Komaj zabobni kladivo pod roko mladega moža ter preneha hrup, se približajo koraki, vrata se odpro in d'Artagnan se z golim mečem vrže v sobo gospoda Bonacieuxa, katere vrata se zapro sama od sebe, najbrže s pomočjo persesa.

Zdaj začujejo ostali prebivalci nesrečne Bonacieuxove hiše in bližnji sosedje silno vpitje, razbijanje, rožljanje mečev in opetovano hrščanje lomečega se pohištva. Tenotek pozneje vidijo oni, katere je prignala radovednost, spoznati vzrok hrupa, k oknom, kako se odpro vrata ter prilete ven štirje črnoblečni možje kakor prestrašeni gavrani, puščaje za seboj na tleh in na vratih perje iz svojih kril, to se pravi cunjje svojih suknj in kosce svojih plaščev.

D'Artagnan je zmagal brez velikega truda, kar moramo priznati, kajti samo jeden izmed boričev je bil oborožen in še ta se je branil samo zaradi lepšega. Ostali trije so pač poskušali, napasti mladega moža s stoli in opravo; toda dve ali tri praske, katere so dobili od d'Artagnanovega meča, so jih prestrašile. Deset minut je zadostovalo za njihov poraz, in d'Artagnan je ostal gospodar bojnega polja.

Sosedje, ki so odprli okna s hladnokrvnostjo, ki je bila v oni dobi večnih nemirov in pobojev lastna Parižanom, jih zopet zapro, ko vidijo odbežati štiri črne možje; njihov nagon jim je povedal, da je za trenotek vse končano.

Sicer pa je bilo že pozno, in okoli Luxembourgja so tako kakor še danes zgodaj legali spat.

Ko ostane d'Artagnan z gospo Bonacieux sam, se obrtne k nji: uboga žena je omahnila na stol in na pol omedlela. D'Artagnan jo pregleda s površnim pogledom.

Bila je ljubka žena, stara pet do šestindvajset let, brinetka, modrih očíj, z nosom, lahko upognenim nazaj, z občudovanja vrednimi zobmi, mramornate kože, ki je bila kakor iz rože in opala. Toda tu je bilo konec znakov, po katerih bi bilo mogoče sklepati na odlično gospo. Roke so bile bele, toda brez nežnosti; noge niso značile ženske iz visokih krogov. K sreči d'Artagnan glede teh podrobnostij še ni bil izkušen.

Dočim d'Artagnan opazuje gospo Bonacieux ter pride, kakor smo rekli, ravno do nog, zapazi na tleh fin robec iz batista, katerega po svoji navadi pobere ter v njegovem oglu zagleda isti znak, ki ga je videl na robcu, zaradi katerega bi si bila z Aramisom skoro porezala vratove.

Izza onega časa je bil d'Artagnan nasproti robcem z vezenimi grbi nezaupen; zato vtakne brez vsake besedice pobranega v žep gospe Bonacieux.

V tem hipu se gospa Bonacieux zopet zavé. Ko odpre oči, se boječe ozre okoli sebe ter vidi, da je soba prazna in ona sama s svojim osvoboditeljem. Takoj mu smehlja je poda roke. Gospa Bonacieux je imela najvabljivejši smehlaj sveta.

»Ah, gospod,« pravi, »vi ste me torej rešili;« dovolite, da se vam zahvalim.«

»Gospa,« pravi d'Artagnan, »storil sem samo to, kar bi storil na mojem mestu vsak plemič, in dolžni mi niste nikake zahvale.«

»O pač, gospod, o pač, in upam, da vam morem dokazati, da niste storili usluge nehvaležnici. Toda kaj mi hočejo oni ljudje, katere sem imela v pričetku za tatove, in zakaj ni tukaj gospoda Bonacieuxa?«

(Dalje pride).

Vsled klerikalne nagajivosti razpuščen občinski zastop. — Namestništvo v Trstu sporazumno z deželnim odborom je razpustilo občinski zastop v Flumicelu v Furlaniji ter je imenovalo upraviteljem občine namestništvenga koncipista Ern. prof. Dandinija v Gradiscu. Vzrok temu je, ker se ni moglo priti do izvolitve župana in podžupana, ker klerikalna manjšina ni hotela priti k sejam, sličarim v tako svrhu.

Istak posredovalnega slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani. — Prosta mesta: 2 pomočnika manufakturne stroke, 2 pomoč. spec. stroke, 1 pomoč. galant. stroke, 4 pomoč. mesane stroke, 1 pomoč. spec. i. zelez. stroke, 1 potnik, 1 blagajnicarka, 1 prodajalka, 1 učenc.

Službe iste: 7 kontoristov, 1 poslovodja, 7 pomočnikov manufakturne stroke, 4 pomoč. spec. stroke, 3 pomoč. zelez. stroke, 2 pomoč. spec. i galant. stroke, 11 pomoč. mesane stroke, 1 prodajalka, 1 blagajnicarka, 1 učenc.

Osnanilo c. kr. finančnega ravnateljstva. — V smislu § 200. zakona od 25. oktobra 1896., drž. zak. doizni so posestniki hiš, v katerih se stanuje, ali njih namestniki predložiti davčni oblasti v času, ki ga določi deželno finančno oblastvo, izkaz vseh v hiši stanujočih oseb; izkaz mora biti urejen po stanovanjih, odnosno prostorih za kupčijo; pri poslopih, ki so dana v najem, treba je navesti tudi najemnino in morebitne podnajemodalce, ter označiti ime in vrsto poklica ali pridobitka stanovnikov. Podnajemodalci morajo naznaniti svoje podnajemnike in najemnino, ki jo ti zadnji plačujejo, gospodarski glavarji (družinski glavarji) pa vse k njih gospodarstvu spadajoče osebe, katere imajo svoje dohodke. V smislu omenjene zakonske določbe in člena 39 izvršitvenega predpisa k drugemu poglavju označenega zakona razglašena v državnem zakoniku št. 108 iz leta 1898., se s tem pozivajo radi pripravljanja priredbe osebnega dohodnega davka za leto 1904., posestniki hiš ali njih namestniki, da oddajo omenjene izkaze in sicer v neposrednje državnem mestu Trstu in v okoličanskih občinah pri c. kr. davčni administraciji v Trstu, v pokneženi grofiji Goriško-Gradiščanski pa in v mejni grofiji Istrski pri pristojnih c. kr. okrajnih glavarstvih od 1. do 31. oktobra 1903. Do ravno istega roka morajo podnajemodalci, odnosno gospodarski glavarji izgotoviti gori imenovane podatke. Stanovniki je izkazati po stanju, kakor je bilo dne 1. oktobra 1903. Uzorci za izkaze lastni: ov, hiš, ki so dane v najem in takih, katere lastnik rabi sam, kakor tudi oni za izkaze podnajemodalcev in gospodarskih glavarjev dobé se brezplačno pri pristojnih davčnih oblastih I. stopinje, (tedaj v Trstu z okoličanskimi občinami pri c. kr. davčni administraciji; na Goriškem-Gradiščanskem in v Istri pa pri pristojnih c. kr. okrajnih glavarstvih). V smislu člena 30 omenjenega izvršitvenega predpisa morajo vsi najemniki, odnosno gospodarski glavarji, stanujoči v hišah danih v najem, izkaze, ki jim

je napraviti (stanovalske izkaze), oddati hisnim posestnikom, kateri potem sestavijo na njih podlagi svoje izkaze (hišne izkaze) ter jih potem oddajo pristojni davčni oblasti. Ako so uzorci, ki jih sestavijo stranke, odnosno gospodarski glavarji (stanovalski izkazi) in koje je priložiti uzorcem hisnega posestnika (hišni izkaz), primerno izpolnjeni, ni treba njih vsebine prepisovati še posebej na izkaze. Teh obveznosti najemodalcev so pa oproščeni posestniki hotelov in gostilnic glede potnikov, ki se pri njih ustavljajo, ako isti pri njih ne bivajo dalje nego tri mesece neprestano. Določbo kazni zaradi odrečenih ali vedé naplačno danih podatkov glede hisnih stanovnikov obsega § 247. zakona od dne 25. oktobra 1896. drž. zak. št. 220. Isti se glasi: „Kedor odreka po smislu § 200. tega zakona od njega zahtevano pojasnilo o prebivalcih kake hiše, ali je dá vedoma napak, se kaznuje z globo do 400 kron.“

Nogo si je stomil neki 77 letni starček iz Branice, ko je peljal domov iz vinograda grozdje v posodah na vozu. Ker se je voz tresel, je držal za posode, da se ne bi prevrnile, ali to se je vendar zgodilo, pričemur je padel tudi starček ter si zlomil nogo. Pripeljali so ga v gorisko bolnišnico, kjer toži v enomer za grozdjem, ki se je razsulo in pokazilo. „Kaj noga, ta se zazdravi, ali grozdje, grozdjel!...“

Podaljšanje poslovne dobe poletnega poštnega in brzojavnega urada „Morsko kapališče Sesljan“. — Poslovna doba poletnega poštnega in brzojavnega urada „Morsko kopališče Sesljan“ se je do 31. oktobra t. l. podaljšala.

Fotograf Ant. Jerkič iz Gorice obide prihodnji teden v slučaju lepega vremena Tolmin, Grahovo, Podmelec in Podbrdo ter ostane v vsakem kraju s a m o e n d a n.

Sprejemal bo naročila na vsa v fotografsko stroko spadajoča dela.

Dr. Rudolf Thoma, doktor vsega zdravilstva, si dovoljuje naznanjati, da ordinuje od 1. oktobra dalje v ulici Josipa Verdija št. 30 od 10—11. dopoldne in od 3—4. pop.

Napaka prebavljanje je vzrok mnogih bolezni. — Stalno uravnavo prebavila uredi uporaba izvrstnega zdravnika Rosa balzama za želodec iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi. Isti se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. Glej inserat! 1

Katar kot posledico prehlada se odpravi z redno vporabo **rogaške kisle vode.**

Razgled po svetu.

Ruski car je prišel v sredo dop. na Dunaj ter bil slovesno sprejet. Izredno velika množica je pozdravljala carja in cesarja, množica, kakoršne ni videl nemški cesar. Pri slavnostnem obedu je napil naš cesar ruskemu carju v francoskem jeziku tako-le: „Posebno prijetno mi je, izreci Vašemu Velicanstvu svoje veselje, ki ga občutilim danes, ko Vam izrečem „dobro došli“. Ker se je Vaše Velicanstvo odzvalo mojemu vabilu na lov na Štajersko, dali ste mi nov dokaz Vašega prijateljstva, ki ga visoko cenim, in ki

seznaniti s kulturnim nazadkom kat. zamorcev, odkazali so mi častno mesto med poslušalci. Predsednik je otvoril sejo, pozdravil navzoče, omenil velikansko važnost „ljudskih veselje“ in povedal med drugim: „Nas program mora biti krasen! To vleče! Mi moramo izbojnati (pri tej besedi se je stresel zamorski dušni pastir, kateremu je slo pred petimi meseci konsumno društvo na „boben“) v svet, da priredimo elegantno veselico. Na programu morajo biti torej najlepše točke z orkestrom!“

„Kaj je to orkester!“ se je oglašil neveden zamorec, podpredsednik veselicega odseka.

„Orkester je to, cesar nismo še poznali pred tolikimi in tolikimi leti, in kar ni ne mežnar, ne močerad, ne vijolica, ne kreda!“ mu je razjasnil predsednik in nadaljeval: „Kot prvo točko predlagam Lisztovo rapsodijo, katero proizvaja orkester.“

„Kje pa dobimo tisto, cesar nismo še poznali pred tolikimi in tolikimi leti?“ je vprašal zopet oni črni nevedec.

„Orkestra sploh ne rabimo. Jaz si namreč mislim stvar tako-le. Mi napisemo na program: Lisztova rapsodija II. in v začetku veselice povemo preč. in slavnemu občinstvu, da je zbolel tambour, kateri ima pri tej točki s sinkopami največ dela. Če pa tambour zbolí, ne moremo proizvajati te točke in mesto te se naučimo že prej: „Objokani

nahaja v rmeni ravno tako živahen kot odkritosrčen odmev. Prisrčnost, ki izvira iz tega za naše razmerje, je vplivala že opetovano dobrotvorno na politične razmere naših držav, in laska mi upanje, da bo popolno soglasje v nazorih in prevdarih, ki obstoji med nama glede obžalovanja vrednih dogodkov na balkanskem polotoku, znova prispevalo k uspehom akcije, ki jo izvajamo sporazumno tam doli v interesu evropskega miru. S temi čustvi prešinjen, pijem na zdravje svojega ljubega prijatelja Nj. Velicanstva carja Nikolaja“.

Car Nikolaj je odgovoril: „Besede, s katerimi me je Vaše Velicanstvo sprejelo, me živahno dirrejo in zahvaljujem se iz celega srca. S posebnim veseljem sem sprejel prijazno povabilo Vašega Velicanstva in srečen sem, da Vam morem osebno ponoviti izraz čutil, ki me prešinjajo. Nase srčno sporazumljenje in popolna harmonija, ki izvira iz tega za akcija naših vlad, je, kakor je reklo Vaše Velicanstvo, dragocen pogoj za uspeh velikega pomirjevalnega dela, ki smo se ga lotili v skupnem soglasju. Humanitarni namen, ki ga zasledujemo, izključuje vsako strankarstvo in se mora doseči s trdnimi in vztrajnimi sredstvi, ki so sposobna za resnični in trajni mir. Naša prizadevanja bodo prispevala, tako upam, k utrditvi splošnega miru. Pijem na zdravje svojega ljubega in spoštovanega prijatelja, Nj. Velicanstva cesarja Franca Jožefa“.

Khuen-Hedervary je padel. — Demisijo Khuenovo smo že naznanili. Padel je, ker se je postavil na stališče Körberjevo, češ, da dunajska vlada glede na vprašanje o armadi noče nič drugega nego zavarovati si po zakonu jej pripadajoči vpliv na armado. Madjari pa ne priznavajo pravice kroni, da po svoji volji brez volje parlamenta ureja vojaške zadeve. Nastopil je proti njemu zlasti grof Apponyi, in konec je bil tu, ko je bil sprejet Košutov predlog, naj se otvori debata o Khuenovi izjavi. Ogrji pa Khuenu tudi sploh niso zaupali, marveč so se ga nekako bali prav radi njegove krutosti v Hrvatski, da bi je ne začel izvajati tudi v Ogerski. Cesar se ni sprejel demisije, ker je se car v Avstriji in je jutri cesarjev god. Drugi teden čujemo odločbo o tej stvari..

Dr. Koerber v Trstu. — Dne 21. okt. spuste v morju novi parnik avstrijskega Lloydja, ki bo nosil ime sedanjega ministerskega predsednika. Na to slavnost so povabili tudi velmožnega našega „premierja“, ki je tudi obljubil, da se potruji v Trst. Dan 21. oktobra bo torej tisti dan nenadejane sreče, ko bomo mogli videti oko njega, ki nas Slovence Primorja tako — ljubi!

Velika tatvina v Poreču. — V Poreču so neznanu tatovi udri vrata tamošnje agencije parobrodne družbe Istria-Trieste in odnesli iz neke miznice 2700 kron v bankovcih in zlatem denarju. Tatovi se morali biti najbrž trije in so morali dobro poznati prostore v agenciji in vedeti tudi, da je bilo ravno tisto noč v agenciji precej denarja.

Desetletnica „Slovenskega planinskega društva“ v Ljubljani se bo prazno-

otroci Eve, v dolini solz zdihujemo!“ Za drugo točko naprosimo izbornega skladatelja maš, Hallerja, naj nam komponira: „Gospod, usmili se nas!“ kajti znano Vam mora biti (in to ostane med nami), da mi res potrebujemo Gospodovega usmiljenega srca. Trejto točko proizvajala evropskega virtuosa na glasovir, Emil Sauer in Caderewsky: „Šustersicevo simfonijo pri obstrukciji v kranjskem deželnem zboru“, toda brez tintnikov, ravnal in drugih takih instrumentov. Ta točka ostane seveda kakor prva le na programu. Tudi pri tej se izgovorimo, da je virtuoza grozno žal, da se nista moglo odzvati našemu povabilu radi nepričakovanih ovir, in mesto te točke zapoje slavček našega pevovodje, katerega napitamo prej z glistami in drugimi žuželkami, kakor n. pr. z mravljinčimi jajčki, tisto krasno, melodijozno pesen: „Čuk se je oženil, hopsasa“. Zdaj pridemo se k igri „Sv. Neža“. Naročili smo že operno pevko z Dunaja, ki bode predst. vjlala glavno osebo, mesto spremljajočih jo angeljckov fungiral bode Kubelik, slavno znani virtuoza na gosli. Ker pa je pozitivno vem, da ne pride ne pevka, ne virtuoza na našo veselico, izgovorimo se tudi pri tej točki med veselico na odru, da je „sv. Neža“ že kdaj umrla, da torej ne moremo prirediti te igre. Na programu ostane vsejedno: „Sv. Neža“, v resnici pa, deloma da zamašimo čas, deloma v zabavo občinstva se bode igralo na odru:

vala dne 10. in 11. oktobra t. l. po sledečem vsporodu: V soboto 10. oktobra „planinska veselica“ v Sokolovi dvorani (godba, petje, predavanje in saljivi prizor). V nedeljo 12. oktobra ob 9. uri zjutraj seja osrednjega in podružničnih odborov; ob 11. uri slavnostni občni zbor; ob 1. uri popoldne obed.

V češkem dež. sboru so stavili Nemci nujno zahtevo, da se jim ustanovi lastna norišnica na severnem Českem. Nemci hočejo, da so njihovi norci strogo ločeni od česke narodnosti!

V štajerskem deželnem sboru je predlagal slov. poslanec Robič premembo deželnega reda in dež. volilnega reda.

Tirolski deželni zbor. — Nemci in Lahi so se sporazumeli glede delovanja dež. zbora tako, da bo mogel isti mirno rešiti predlogo glede učiteljskih plač.

V kranjskem dež. sboru je predložil včeraj dr. Sustersič dolgo vrsto nujnih predlogov razne vsebine v svrhu obstrukcije. Jako dolg je bil razgovor o tem, ali naj se zbornica peča najprvo z nujnimi predlogi ali naj se pobavi z mnogimi peticijami, da se jih izroči odsekom. Prihodnja seja v torek.

Vojna ladija „Nadvojvoda Karol“. — Jutri zjutraj ob 8. uri spustijo v Trstu v morje ladjo „Nadvojvoda Karol“, ki je dolga 118.55 m in 21.72 m široka; drži 10.600 tonelat. Ta ladija bo največja med vsemi naše vojne mornarice. Spuščanju bo prisostvoval nadvojvoda Rainer.

Visoka izobraženost Fincev je dokazana najbolje s tem, da ima malo mestece Tavasteljus, ki steje le 6000 prebivalcev, 258 knjižnic. Sedem teh knjižnic je last mesta, 151 raznih društev, ostale knjižnice so last zasebnikov, a so odprte v splošno porabo.

Rudolf Falb, svetovnoznani vremenski prerok, je umrl v torek v Berlinu. Falb je bil rojen l. 1838. v Obdachu na Gor. Štajerskem ter je služil nekaj časa v domovini za kaplana. Pozneje je postal protestant. Spisal je mnogo znanstvenih knjig o zvezdoslovju in vremenstvu.

Štrajk. — V rudniku v Trbovljah štrajka 2086 delavcev. Mir se ne kali.

Izključen radi brezverstva. — Iz Pulja poročajo, da je te dni izstopil neki 20-letni dijak tamošnjega nemškega gimnazija iz rimske-katoliške cerkve in se priznal brez konfesije. Ravnateljstvo gimnazija ga je vsled tega izključilo iz vseh srednjih šol v monarhiji. Po zakonu je dovoljeno voliti si prosto vero po 14. izpoln. letu. Čudno, da bi bilo to povod izključenja. Na goriškem gin. naziju se nahaja že nekaj let dijak, ki je brez konfesije, kar je tudi zaznamovano v izvestjih, pa ga radi tega nihče ne preganja.

Prebivalstvo na Ogerskem se manjša. V minolem poluletu t. l. je bilo porodov za 37.600 manj kakor lani v isti dobi, umrlo pa jih je 4800 več nego lani v istem času.

Zastrupljenje v ubožni hiši. — Včeraj teden je zbolelo v Elizabetni ubožni hiši v Budimpešti 135 žensk na simptomih zastrupljenja. V tej ubožni hiši je 900 oseb. 135 ženskam so dali omenjeni dan, ker so bolehe, telečje meso namesto govejega. Vsi, ki so pokušili to meso, tudi jedna nuna in podzdravnik, so zboleli še listi večer na krču v zelodec. Neka starka je drugi dan vsled tega umrla, dve sta se težko bolni. Kako je prišlo do zastrupljenja, se še ne ve natanko. Sodi se, da bi bila zastrupljena voda, v kateri se je kuhalo meso, ali pa vsled cinastih posod, ki se rabijo pri kuhi.

„Pánčelo“ in „Zgurlo“, te krasni igri, ki razsvetljujejo unu vsakega otroka, in pri kateri se clovek ne more pohujšati. Nase slavno pevsko društvo pod vodstvom pevovodje si je rezerviralo svojo točko, ker pa nima pevsko društvo pevcev, porečemo, da bodo slišali petje samo oni, ki so se nedolžni, in uverjen sem, da bodo hoteli vsi slišati to nepeto pesen, kajti gorje onemu, ki ni nedolžen. Da pridem k zadnji točki, moram omeniti, da napravimo mesto občajnega plesa nedolžno tombolo s sledečimi dobitki, za ambo: škapulir, za terno: sveča, za kvaterno: dva slanika za kvaterni post, za cinkvino: knjiga „Devišvo v sedmi izdaji“ in za tombolo: letnik „Zamorskega lista“ proti plačilu 3 K.

Mi moramo torej razločevati med elegantnim, javnim programom in med navadnim, ki se bode v resnici proizvajal, in za kojega izve občinstvo šele pri veselici razoder. Ali ni to imenitna ideja? Sedaj pa prosim navzočega poročevalca takajšnjih listov za pomoč in agitacijo potom časopisov. Čisti dobiček je namenjen spomeniku kameleon-skega politika kranjskega, ki se je tako hitro izpreskujetil iz liberalca v klerikalca.“

„Sprejeto! Sprejeto!“
Ni mi treba, gospod urednik, še posebej omenjati: da se nisem udeležil veselice, kajti take amerikske veselice ne prijažo evropskemu zelodec.
Do vidova!

Zamorska veselica.

Par dnij po svojem prihodu v New-Gorice sem bral uvodni članek, tiskan z belimi črkami na črnem papirju. Vsebinska tega temeljito preštudirana članka je bila približno sledeča: „Po celi naši deželi prirejajo beli kulturonošci našemu črnemu ljudstvu veselice in zabave v to svrhu, da bi se jih oklenile naše mase in s tem izgubile svojo črno barvo. Toda mi pravimo: zamorca perete zaman, ker črnilo našega uredništva je stokrat boljše od Leonhardiskega ali pa Ant-hracen-skega črnila, kajti z našim črnilom ne nafarbamo samo trupel svojih citateljev, ampak tudi duše, politiko i. t. d. Da se nam pa vendar ne izgubi kaka ovčica, priredimo v kratkem pravo ljudsko veselico. Igrali pa ne bomo igre: Deseti brat, ker ta brat nima niceesar opraviti s kakim preč. g. bratom franciskanom ali kapucinom. Da se vrede vse stvari glede prihodnje veselice, da se sestavi lep program, bode imel v petek ob 5 1/4 zjutraj veselicega odsek svojo sejo, v kar mu kličemo: obilo vspeha!“
Pri tej seji sem moral biti zraven, naj stane, kar hoče. Malo čudno so me sicer gledali zamorci, ker sem bil edini belokožec med njimi, toda ko sem jim pojasnil svoje stališče kot vesten potopisec in se vestnejši opazovalec amerikanških razmer, ki se hoče

Poslano. *)

Na izjavo v „Soci“ in „Primorcu“ javim samo toliko, da povsod, kjer potujem, se predstavljam vedno s svojim imenom, bodisi ustmeno ali pisмено, kar pričajo tudi lepaki z mojo firmo, katerih v vsakem kraju dam razobesiti v mnogem številu.

Moje cenj. naročnike pa, kateri še niso dobili fotografij, prosim, naj imajo še malo potrpljenja, ker radi preoblega dela nisem mogel v obljubljenem času slik poslati; v kratkem času pa dobijo vsi.

Fran Wels, fotograf.
Gorica, Via Tre Re št. 1-6

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon

Zahvala.

Vsem častitim prijateljem in znancem, ki so povodom dolge in težke bolezni našega iskreno ljubljenega sina oziroma brata

Rado Valenčič-a

sočutjem in tolažbo olajševali bridko bôl in trpljenje ter so nam bili o njegovih prerani smrti z izrazi sočutja na veliko uteho, izrekamo našo prisrčno in najtoplejšo zahvalo. Zahvaljujemo se prav prisrčno za darovane vence in za spremstvo pokojnega k zadnjemu počitku ter za vsako nam izkazano naklonjenost.

V Gorici, dne 1. oktobra 1903.
Žalujoča obitelj Valenčič.

Učenca

sprejme

trgovina z železjem
Konjedic & Zajec v Gorici.
Zahteva se 2-3 srednji soli.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 - GORICA - Via Giardino 8
priporočila

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briških, delmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpoliža po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi urece.

Cene zmerni. Pošta plačana.

Zahtevajte

moj ilustrovani cenik z več kakor 500 podobami od ur, zlatih, srebrnih in muzikalnih predmetov, katerega pošilja zastonj in poštne preste

Hanns Konrad,

tvornica ur in eksportna hiša
Meat št. 249. - (Češko).

C. kr. privil.

civilna, vojaška in uradniška krojačnica
M. Poveraja v Gorici
na Travniku št. 5.

Se dobivajo vsakovrstna moderna suknja kamgarn, piquet lastink, adria, šerjot itd., blaga iz avstrijskih in inozemskih tovarn ter gotove obleke, perilo vseh vrst in spadajoče priprave k paradnim oblekam za vsaki stan. Blago na meter in gotove obleke se prodajajo tako po ceni, da je z mojo trgovino nemo-goča vsaka konkurenca.

Obleke vsake mode od 5 do 9 let K 5-40 in više
9 15 8 50
15 dalje 15-
vrhne suknje vsake mode 24-
za častito duhovščino 28-
hlače 5-

Haveloke in sobne plašče 15 K naprej.

Za dame in gospice:

Haveloke 25 K
Sako in pelegrine 9
V slučaju da se kaj ne dobi v zalogi po zahtevi, se izvrši točno po naročilu.

Razprodaja dežnikov!

Nagrobne spomenike in križe

priporočila o priliki praznikov Vseh Svetih

Fran Podberšič

avtorizovan kamnoseški mojster
v Gorici, Tržaška ulica št. 17.

Izdelki so vsi iz kraškega kamna najbolje vrste. Cena nagrobnim spomenikom je od 15 kron više. V zalogi ima kamnite plošče, umivalnike za kuhinje itd.

Veliki požar!

zamore se lahko in naglo po-gasiti samo s

Smekalovimi brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani vodo vlečejo in mečejo. V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnice nepotrebno!

R. A. Smekal Zagreb,

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sekalk in gospodarskih strojev.

!! 129 odlikovanj !!

Naznanilo.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu in svojim cenj. naročnikom, da

otvori s 15. oktobrom

brivsko podružnico

na Stolnam trgu št. 2,

kjer bode mogel postreči posebno naročnikom spodnjega dela mesta ter onim z dežele, bolje nego je to storil doslej.

Obe brivnici sta preskrbljeni z izbornimi delavskimi močmi, da je vsakdo točno postrežen.

V zalogi so vedno v veliki izbiro vse potrebščine brivske stroke, kakor fina in navadna mila, razne parfumerije za dame in gospode, vse po zmernih cenah.

Rojakom z mesta in z dežele se toplo priporočila udani

Anton Pucelj,
brivec.

Trgovski učenec

z dobrimi spricevali se sprejme takoj. — Ponudbe sprejema Hedžet & Koritnik, trgovina z manufakturnim blagom, Gorica, na voglu starega tribunala.

Meblirana soba

se oddá v najem.

s hrano ali brez. Naslov pové upravništvo.

Gorica — Gorica

Klimatično zdravišče.

Hôtel Südbahn

na Telovadnem trgu, poleg ljudskega vrta. — Hotel prvega reda. — V hotelu in dependanci nad 70 sob in salonov. — Lastna električna razsvetljava. — Električni avtomobil-omnibus k vsem brzovlakom in po potrebi. — Velik park pretežno z eksotičnim rastlinstvom. — Mirna, krasna lega, nič prahu, kakor nalašč za one, ki hočejo prijetno in mirno preživeti nekaj časa v Gorici. — Izborna kuhinja in klet. — V hotelu je obsežna knjižnica.

Zahvala.

Vsem onim, kateri so nam izkazali svoje sožalje k smrti našega nepozabljivega

Franca viteza Malnič-a

in posebno onim, kateri so se vdeležili pogreba, izrekamo tem potom našo najsrčnejo zahvalo.

Kanal, 28. septembra 1903.

Žalujoča rodbina.

Naznanilo in priporočilo!

V trgovini pri Ljubljancih.

Ravnokar došlo, najnovejše, najlepše in najmodernejšo zimsko volneno, sukneno in bombažasto blago za moške in ženske obleke kakor tudi zimske odeje, vsakovrstno perilo srajce, maje itd. v veliki izbiro se prodaja po najnižji ceni pri

Hedžet & Koritnik - u
Gorica, na voglu starega tribunala.

Postrežba točna — poštena.

Naznanilo preselitve.

Med. univ. dr. B. Pikel, zobozdravnik

v Gorici

naznanja, da je preselil svoj zobozdravniški atelje s 1. oktobrom 1903. v Corso Giuseppe Verdi 19. (poprej Vrtna ulice) nasproti ljudskemu vrtu in ordinuje od 9-12 dopold. in od 2-5 popol.

Važno za gg. trgovce z jestvinami in cenj. gospodnje.

Podpisani uljudno naznanjam, da mi je poverila z dnem 1. t. m. tvrdka:

Žnideršič & Valenčič

prva kranjska tovarna testenin

zastopstvo in zalogo svojih slovečih in priznanih izdelkov.

Zaloga bode preskrbljena zadostno z vedno svežimi „litrskimi testeninami“ vseh vrst ter se bode iste oddajale v originalnih zabojih po dosedanjih cenah.

Pri tej priliki opozarjam slavno občinstvo tudi na zalogo izborne moke iz

valjčnega mlina

W. Jochmana iz Ajdovščine.

Prevzel sem tudi zastopstvo za prodajo „kavinskih surrogatov“, „Prve jugoslovanske tovarne“ iz Ljubljane in zastopstvo za prodajo „Ciril-Metodovih“ družbenih vžigalic.

Proseči naklonjenosti za to moje novo podjetje, se v svrhu cenj. naročil na gori navedene domače izdelke rojakom iz mesta in z dežele toplo priporočam in beležim

z odločnim spoštovanjem

Jos. Rovar

Gorica, ulica Rabatta št. 20 in 22.

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nedosegljive kapljice sv. Marka se vporabljajo za n-tranjo in zunanjo rabo. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in rokah ter ozdravijo vsak glavobol. Delujejo blagodejno pri boleznih v želodcu, ublažujejo katar, umirujejo blevanje in lajšajo naduho. Pospešujejo prebavljanje, čistijo kri in čreva. Odvajajo velike in male gliste in vse bolezni provzročene od glist. Delujejo izvrstno proti hripavosti, zdravijo vse bolezni na jetrah, „koliko“ in trganje v želodcu. Odstranijo vsako mrzlico in vse bolezni izviračice iz mrzlice. Najbolje sredstvo proti m:ternici in madronu. Te kapljice ne smejo manjkati v nobeni mestni in kmečki hiši.

Dobiva se samo v **mestni lekarni v Zagrebu**. Naročila naj se naslovlja: **Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg šte. 39** v bližini cerkve sv. Marka.

Denar naj se pošilja naprej, drugače se pošlje po povzetju. Manje kot jeden ducat (12 steklenic) se ne pošilja.

Cena je sledeča franko na vsako pošto:
1 ducat (12 stek.) 4 K; 2 ducat (24 stek.) 8 K; 3 ducat (36 steklen.) 11 K;
4 ducata (48 steklen.) 14 K 60 vin.; 5 ducatov (60 steklen.) 17 K.

Na razpolago je tisoče in tisoče priznanih pisem, ki se ne morejo vsa priobčiti, zato navedemo samo imena nekaterih gg., kateri so s posebnim uspehom uporabljali kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Barotinič, učitelj; Janko Kišur, kr. nadgozlar; Štefan Barčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zoltja Vukelić, šivilja; Josip Seljanović, kmet; itd.

Mestna lekarna, Zagreb,
Markov trg, šte. 39 v bližini cerkve sv. Marka.

Ohranitev zdravega želodca

obstoji glavno v ohranitvi, v pospeševanju in uravnavi prebavljanja in odstranjenju nadležne zaprtosti. Skušeno, iz najboljših in uspešnih zdravilskih zelišč skrbno pripravljeno, tek vzbujajoče, prebavljanje pospešujoče in lahko odvajajoče d malo sredstvo, ki ozdravi znane posledice nezmernosti, pogreške v dieti, prehlajenja in nadležno zaprtost, kakor zgago, napenjanje, preobilno kisline in lajša krčevite bolezni je **zdravnika Rosa balzam za želodec** iz lekarn B. Fragner v Pragi.

Svarilo! Vsi deli omota imajo postavno deponirano varstveno znamko.

Glavna zaloga: lekarna **B. Fragner**, c. kr. dvorni založnik

„Pri črnem orlu“, Praga Mala strana na voglu Šporkerove ulice št. 203.

Razpošilja se vsak dan. Proti naprej poslanemu znesku K 256 se pošlje velika steklenica in za K 1-50 majhna steklenica franko na vse postaje avstro-ogerske monarhije. Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

V Gorici v lekarnah: Cristofolletti, Glublich, Pontoni in Gironcoli.

J. Zornik Gorica, Gosposka ulica šte. 7.

Priporoča toplo sorojakom svojo zalogo modnega blaga:

Za dame:

Krasne okraske za obleke, trakove, svile zadnje novosti za bluze, pajčolane, pasove, predpasnike, rokavice, nogavice, dežnike, solnčnike, bluze, čevlje, vse potrebščine za obleke, kakor: podloge, sukanec, svilo, gumba, vezenja, zaponke itd.

Za gospode:

Raznovrstno belo in barvano perilo najbolje vrste, jopice za hribolazce, kolesarje, veslarje; zadnje novosti ovratnic, ovratnikov, zapestnic, nogavic, rokavic, hlačnikov, čepic, čevljev, dežnikov itd.

Opozarja

prečastite dame, na svojo veliko zalogo obče priznano najboljih modercev vsake cene.

Za birmance

in otroke: rokavice, nogavice, pajčolane vsake vrste, obleke, čepice, razno perilo.

Za slavnosti

in druge veselice; vsakovrstne narodne trakove, kojim preskrbi na zahtevo vsakovrstne napise.

Cene brez vsake konkurence.

Prva kranjska z vodno silo na turbino delujoča tovarna stolov Fran Švigelj

na Bregu, Borovnica, Kranjsko priporoča sl. občinstvu, prečast. duhovščini, imeteljem in predstojnikom zavodov in sol, krčmarjem in kavarnarjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. **natančno in trpežno izdelane stole, fotelja, vrtno stole, gugalnike, naslonjače itd. itd.**

Blago je izdelano iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v naravni barvi imilirano.

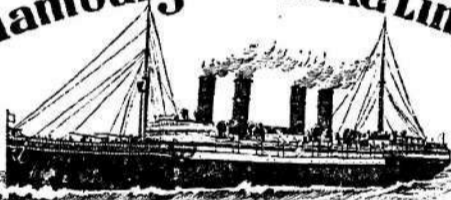
Največja izbira stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trstovine.

Na željo pošlje trdka najnovije obširne cenike z nad 80 slikami, iz katerih je razvidna oblika blaga in cene, zastonj in franko.

Naročevalcem na debelo se dovoli znaten popust.

Hamburg-Amerika Linie

Največje najstareje parobrodno društvo na svetu.

Njega parobrodje obsega 280 velikanskih parnikov.

Ameriko zanesljivo v 6 dnevih

direktna najhitrejša prekomorska vožnja z brzoparniki iz **Hamburga v Novi York** ali pa v **Halifax**.

Brezplačna vsakovrstna pojasnila daje od visoke vlade potrjeni zastopnik:

Hamburg-Amerika Linie

Fr. Seunig v Ljubljani

Dunajska-cesta št. 31 poleg velike mitnice ali šrange.

Naznanilo preselitve.

Podpisani naznanjam svojim cenjenim odjemalcem iz mesta in z dežele, da sem preložil svojo krojaško delavnico, zalogo sukna in gotovih oblek iz dosedanjih prostorov v ulici Josipa Verdija št. 26. v ravno isto ulico in sicer nasproti stavbišču »Trgovskega Doma« v hišo št. 33.

Anton Krušič,

krojaški mojster v Gorici

ulica Josipa Verdija šte. 33.

Samo za 60 kr. 1/2 kile gosjega perja.

To gosje perje je sivo, popolnoma novo z roko skubljeno gotovo za porabo, 1/2 kile stane samo 60 kr., boljše kakovosti samo 70 kr. Pošiljatve na poskušnjo s petimi kilogr. se razpošiljajo po poštnem povzetju. **J. Krasa, trgovina z posteljnimi perjem, Smichov pri Pragi (810).** Zamea dovoljena.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidn. postrežbo po jako zmernih cenah.

Naznanilo.

Naznanja se, da se vsled podražanja prevoznine poviša cena jelovim drvam v zalogi podpisanega oskrbništvu c. kr. gozdnih uradov s 1. oktobrom 1903. od 5 K 60 vin. na 6 K.

C. kr. oskrbništvu gozdnih uradov

v Gorici, 25. septembra 1903.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svojo **prodajalnico jestvin.**

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlina v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače, n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goružice (Senf), Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodovo milo ter drugo v to stroko spadajoče blago. Postrežba točna in po mernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici št. 1

v lastni hiši kjer je »Trgovska obrtna zadruga«

Christofle & Co.

c. in kr. dvorni založniki

Heinrichhof Dunaj I. Opern Ring 5.

Težko posrebrnjeno

namizno orodje in posodje vseh vrst

(žlice, vilice, noži itd.)

Pripoznanji najboljši izdelki izredne trpežnosti.

Največja izbira najlepših modelov.

Ilustrovan cenik na zahtevanje.

Vsi Christoflovi izdelki imajo v jamstvo svoje izvirnosti vtisneno gornjo varnostno znamko in ime **Christofle.**

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnj bančnej hiši Gospodskih ulicah šte. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občekoristne namene.